

Valmius- ja turvallisuuslautakunta 30.10.2025 § 38

§ 38

Lausunnon antaminen aluehallitukselle vuosien 2027-2030 investointisuunnitelmasta

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Virtanen Toni

Päätösehdotus

Valmius- ja turvallisuuslautakunta päättää

1. antaa lausuntonsa aluehallitukselle ehdotuksesta hyvinvointialueen investointisuunnitelmaksi vuosille 2027–2030 ja
2. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Käsittely

Tämä asia käsiteltiin puheenjohtajan selostuksen pohjalta.

Pöydälle tuotiin uusi liite ”Valmius- ja turvallisuuslautakunnan lausunto luonnoksesta hyvinvointialueen investointisuunnitelmaksi vuosille 2027–2030”.

Valmius- ja turvallisuuslautakunta kävi lähetekeskustelun lausunnon antamisesta.

Päätös

Valmius- ja turvallisuuslautakunta päätti

1. antaa lausuntonsa aluehallitukselle luonnoksesta hyvinvointialueen investointisuunnitelmaksi liitteen mukaisesti ja
2. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Selostus

Investointisuunnitelman valmistelun lähtökohdat

Hyvinvointialuelain 16 §:n mukaan hyvinvointialueen on vuosittain laadittava investointisuunnitelma seuraavaa

tilikautta seuraavien neljän tilikauden aikana aloitettavista hyvinvointialuekonsernin investoinneista ja niiden rahoituksesta.

Investointisuunnitelmaa koskeva esitys on toimitettava valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle ja sisäministeriölle kalenterivuoden loppuun mennessä.

Ministeriöt hyväksyvät investointisuunnitelman 2027–2030 keväällä 2026. Hyväksytyn investointisuunnitelman pohjalta laaditaan hyvinvointialueen taloussuunnitelman 2027–2029 investointiosa, jossa täsmennetään investointihankkeita sekä investointien toimeenpanon sitovuusperiaatteita. Aluevaltuusto päättää vuosien 2027–2029 taloussuunnitelmasta loppuvuonna 2026.

Investointisuunnitelma koostuu sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelmasta ja pelastustoimen osasuunnitelmasta. Sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelman hyväksymisestä päättää sosiaali- ja terveysministeriö. Pelastustoimen osasuunnitelman hyväksymisestä tekee päätöksen sisäministeriö. Investointisuunnitelman hylkäysperusteet on kuvattu tarkemmin liitteenä olevassa investointisuunnitelmassa.

Investointisuunnitelma sisältää tiedot investoinneista ja investointia vastaavista sopimuksista. Investointeja vastaavilla sopimuksilla tarkoitetaan pitkäaikaisia toimitilojen vuokrasopimuksia sekä muita sopimuksia, joissa on kysymys sitoutumisesta useampaa vuotta koskevaan sopimukseen kuten leasingvuokrasopimuksia. Lisäksi se sisältää tiedot hyvinvointialueen toimitilojen ja kiinteistöjen sekä muiden pitkävaikutteisten hyödykkeiden suunnitelluista luovutuksista.

Hyvinvointialueen on huolehdittava investointien suunnittelussa lainanottovaltuuden riittävydestä investointien toteuttamiseen. Valtioneuvosto päättää valtiovarainministeriön esityksestä vuosittain hyvinvointialueiden pitkäaikaisen lainanottovaltuuksista. Vuoden 2027 lainanottovaltuudesta on määrä tehdä päätös keväällä 2026. Hyvinvointialuejohtajan vuoden 2026 talousarvioesityksen perusteella suunnitelmavuosille 2027–2030 on muodostumassa ennakoidun vuosikatteen perusteella lainanottovaltuutta riittävästi hankkeiden toteuttamista varten. Investointisuunnitelman 2027–2030 hankkeita arvioidaan suhteessa lainanottovaltuuteen vuoden 2026 alkupuolella, kun tilinpäätöksen ennakkotiedot vuodelta 2025 ovat valmistuneet sekä vuosien 2026–2028 taloussuunnitelma on vahvistettu aluevaltuustossa 9.12.2025.

Vuosien 2027–2030 investointisuunnitelman luonnoksen keskeiset nostot

Hyvinvointialueen investointihankkeiden suunnittelun perustan muodostavat aluevaltuuston hyväksymät strategia, pelastustoimen palvelutasopäätös ja palvelujen verkoston kehittämisen strategiset linjaukset, sekä aluehallituksen hyväksymä toimitilaohjelma.

Luonnos vuosien 2027–2030 investointisuunnitelmasta kokonaisuutena on laadittu siten, että se mahdollistaa palveluiden kehittämisen strategian mukaisella tavalla. Investointisuunnitelma on osittain ylätasoinen, ja sitä täsmennetään suunnitelmakauden aikana vuosittain talousarvion laadinnan yhteydessä.

Investointisuunnitelman tilahankkeissa on varauduttu palveluverkkosuunnitelman mukaisiin tilatarpeisiin sekä erinäisiin pienimuotoisempiin tilojen käytettävyyttä parantaviin muutostöihin. Tilakannan kehittäminen on teemoiteltu investointisuunnitelmassa SOTE-tiloihin, palveluasumiseen, pelastustoiminnan kohteisiin sekä muihin tilahankkeisiin. Tarkempi kohdetasoinen tilaverkko on kuvattu toimitilaohjelmassa.

ICT-investoinneissa on varauduttu strategian toteuttamista tukeviin hankkeisiin kuten digitaalisen asiain ja kotiin vietävän teknologian kehittämiseen sekä tekoälyhankkeisiin. Suunnitelma sisältää myös asiakas- ja potilastietojärjestelmän jatkokehittämisen hankkeita sekä hallinnon järjestelmien uusimista. ICT-hankkeita on ryhmitelty tarkemmin investointisuunnitelmassa.

Koneet, kalusto ja laitteet sisältävät pääasiassa ylläpitäviä elinkaarihankintoja. Näihin hankintoihin on varauduttu yleisvarauksen muodossa. Merkittävimpiä hyödykeryhmiä ovat pelastuslaitoksen ajoneuvot, suun terveydenhuollon hoitoyksiköt sekä tilojen ensikertainen kalustaminen.

Molemmat osasuunnitelmat huomioiden taserahoitteisten hankkeiden arvo yhteensä vuosina 2027–2030 on 109,2 milj. euroa.

Investointeja vastaavien sopimusten arvoksi on ennakoitu yhteensä 329,6 milj. euroa vuosina 2027–2030. Valtaosa tilahankkeista on ennakoitu toteutettavan vuokramallilla ja sitoumukset hankkeisiin kohdentuvat toimitilojen osalta pääosin vuosiin 2027–2028. Toimitilojen käyttöönotot ajoittuisivat vuosille 2028–2032. Sitoumuksissa on varauduttu myös nykyisten vuokrasopimusten uusimisiin sekä pienessä määrin laite- ja kalustoleasing-sopimuksiin.

Toimivalta

Hallintosäännön § 63 mukaan valmius- ja turvallisuuslautakunnan tehtävänä on lausua aluehallitukselle ehdotuksesta hyvinvointialueen investointisuunnitelmaksi.

Lausunto laaditaan erityisesti lautakunnan strategisten vastuualueiden näkökulmasta.

Valmius- ja turvallisuuslautakunnan strategisena vastuualueena on hyvinvointialueen kokonaisturvallisuus. Lautakunta seuraa ja arvioi hyvinvointialueen riskienhallintaa, pelastustoimea sekä palvelujärjestelmän toimivuutta turvallisuusnäkökulmasta.

Hallintosäännön § 74 mukaisesti tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan, valmius- ja turvallisuuslautakunnan, palvelut ja henkilöstö -lautakunnan sekä kansalliskielilautakunnan lausunnot käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä.

Liitteet

- 1 Ehdotus investointisuunnitelmaksi vuosille 2027-2030
- 2 Valmius- ja turvallisuuslautakunnan lausunto luonnoksesta hyvinvointialueen investointisuunnitelmaksi vuosille 2027-2030

Oheismateriaali

- Lausuntopyyntö vuoden 2026 talousarviosta ja vuosien 2026–2028 taloussuunnitelmasta sekä vuosien 2027–2030 investointisuunnitelmasta valmius- ja turvallisuuslautakunnalle

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Aluehallitus

Päätöshistoria